

Transliteration–Telugu

Transliteration as per Modified Harvard-Kyoto (HK) Convention
(including Telugu letters – Short e, Short o) -

a A i I u U
R RR IR IRR
e E ai o O au M (H or :)

(e – short | E – Long | o – short | O – Long)

k kh g gh n/G
c ch j jh n/J
T Th D Dh N
t th d dh n
p ph b bh m
y r l L v
S sh s h

(jn – as in jnAna)

enduNDi veDalitivO-darbAru

In the kRti ‘enduNDi veDalitivO’ – rAga darbAru, SrI tyAgarAja exults in the greatness of Lord rAma.

- P enduNDi veDalitivO E(v)UrO nE teliya
ipuDaina telupa(v)ayya
- A anda candamu vErai naDatal(e)lla tri-
guN(A)tItamai(y)unndE kAni SrI rAma (endu)
- C ciTukaNTE(n)aparAdha cayamula
tagilincE ¹Siva lOkamu kAdu
vaTu rUpuDai balini vancinci-
(y)aNacu-vAni ²vaikuNThamu kAdu
viTa vacanamul(A)Di Siramu
trumpha-baDDa ³vidhi lOkamu kAdu
diTavu dharmamu satyamu mRdu bhAshalu
kalugu divya rUpa tyAgarAja vinuta nIv(endu)

Gist

O Lord! O Lord SrI rAma! O Lord of divine form endowed with courage, righteousness, truth and soft speech! O Lord praised by this tyAgarAja!

Where from did You proceed? Which is Your abode? I do not know; at least now please let me know.

Your beauty and charm are of totally different nature; Your conduct etc. are beyond the three qualities (sAtvika, rAjasa and tAmasa).

Yours is not the abode of Lord Siva where, for flimsy reasons, charges are slapped; Your abode is not vaikuNTha of Lord vishNu who, taking the form of a brahmachi, subdued King bali by deceit; Yours is not the abode of brahmA who got his head plucked by uttering falsehood. Then, where from did You proceed? Which is Your abode?

Word-by-word Meaning

P O Lord (ayya)! Where from (enduNDi) did You proceed (veDalitivO)? which (E) is Your abode (UrO) (EvUrO) (literally native place)? I (nE) do not know (teliya); at least now (ipuDaina) please let me know (telupu) (telupavayya).

A Your beauty (anda) and charm (candamu) being of totally different nature (vErai) and

Your conduct (naDatalu) etc. (ella) (literally all) (naDatarella) are (unnadE) beyond (atItamai) the three (tri) qualities (guNa) (sAtvika, rAjasa and tAmasa) (tri-guNAtItamaiyunnadE); therefore (kAni),

O Lord Sri rAma! Where from did You proceed? which is Your abode? I do not know; at least now please let me know.

C Yours is not (kAdu) the abode (lOkamu) of Lord Siva where, for flimsy reasons (ciTukaNTE) (literally for crack of knuckles), charges (aparAdha cayamula) (literally numerous charges) (ciTukaNTEnaparAdha) are slapped (tagilincE);

Your abode is not (kAdu) vaikuNTha (vaikuNThamu) of Lord vishNu who (vAni), taking the form (rUpuDai) of a brahmACari (vaTu), subdued (aNacu) King bali (balini) by deceit (vancinci) (vancinciyaNacu);

Yours is not (kAdu) the abode (lOkamu) of brahmA (vidhi) who got his head (Siramu) plucked (trumpa-baDDa) by uttering (Adi) falsehood (viTa vacanamulu) (literally topsy turvy words) (vacanamulADi);

O Lord of divine (divya) form (rUpa) endowed with (kalugu) courage (diTavu), righteousness (dharmamu), truth (satyamu) and soft (mRdu) speech (bhAshalu)!

O Lord praised (vinuta) by this tyAgarAja! Where from did You (nIvu) (nIvenduNDi) proceed? Which is Your abode? I do not know; at least now please let me know.

Notes –

Variations –

References –

² – vaikuNThamu – The complete story of the avatAra of the Lord as vAmana is contained in SrImad bhAgavatam, Book Eight, Chapters 18 – 23. Please also visit the website for English rendition of the ibid chapters – <http://srimadbhagavatam.com/8/18/en>

³ – vidhi lOkamu – there are conflicting stories about how brahmA's fifth head was cut off. One relates to SatarUpa found in matsya purANa; the other relates to brahmA taking the form of swan in search of Lord Siva's head. From the wordings of the kRti, 'utter falsehood', the latter episode is meant by Sri tyAgarAja. Please refer to - <http://www.shaivam.org/siddhanta/mabair.htm>

In Adi SankarAcArya's saundarya lahari – verse 70, this incident is brought out. Please visit the website – http://www.sankaracharya.org/soundarya_lahari.php for the meaning of the verse.

The hill town tiruvaNNAmalai in Tamil Nadu is said to be the place where Lord Siva took the form of huge column of fire –

<http://www.templenet.com/Tamilnadu/s004.html>

Comments -

¹ – Siva lOkamu – The particular episode on which this statement is made by Sri tyAgarAja is not clear.

Devanagari

प. एन्दुण्डि वेडलितिवो ए(वू)रो ने तेलिय
इपुडैन तेलुप(व)य्य
अ. अन्द चन्दमु वेरै नडत(ले)ल त्रि-
गु(णा)तीतमै(यु)न्दे कानि श्री राम (एन्दु)
च. चिटुकण्टे(न)पराध चयमुल
तगिलिञ्चे शिव लोकमु कादु
बटु रूपुडै बलिनि वञ्चिञ्चि-
(य)णचु-वानि वैकुण्ठमु कादु
विट वचनमु(ला)डि शिरमु
त्रुम्प-बडु विधि लोकमु कादु
दिटवु धर्ममु सत्यमु मृदु भाषलु
कलुगु दिव्य रूप त्यागराज विनुत नी(वेन्दु)

English with Special Characters

pa. enduṇḍi veḍalitivō ē(vū)rō nē teliya
ipuḍaina telupa(va)yya
a. anda candamu vērai naḍata(le)lla tri-
gu(ɳā)tītamai(yu)nnadē kāni śrī rāma (endu)
ca. citukaṇṭē(na)parādha cayamula
tagiliñcē śiva lōkamu kādu
vaṭu rūpuḍai balini vañciñci-
(ya)ɳacu-vāni vaikuṇṭhamu kādu
viṭa vacanamu(lā)di śiramu
trumpa-badḍa vidhi lōkamu kādu
diṭavu dharmamu satyamu mṛdu bhāṣalu
kalugu divya rūpa tyāgarāja vinuta nī(vendu)

Telugu

ప. ఎన్నుణ్ణి వెడలితివో ఏ(వూ)రో నే తెలియ
ఇపుడైన తెలుప(వ)య్య
అ. అన్ద చన్దము వేరి నడత(లే)ల త్రి-
గు(ణా)తీతమై(యు)న్దె కాని శ్రీ రామ (ఏన్దు)
చ. చిటుకణ్టె(న)పరాధ చయముల
తగిలించే శివ లోకము కాదు
బటు రూపుడై బలిని వఞ్చించి-
(య)ణచు-వాని వైకుణ్ఠము కాదు
విట వచనము(లా)డి శిరము
త్రుమ్ప-బడు విధి లోకము కాదు
దిటవు ధర్మము సత్యము మర్దు భాషలు
కలుగు దివ్య రూప త్యాగరాజ వినుత నీ(వెన్దు)

அ. அந்த சந்மு வேரை நடத்தல் பிரி-
கு(ஷா)தீதமை(யூ)நூரே கானி ஸ்ரீ ராம (எந்து)
ச. சிடுகஜீ(ந)பரா஧ சயமுல
தகிலிஜீ(ந) ஶிவ லோகமு காரு
வடு ராப்புதை பலிநி வஜீஜீ-
(ய)ஷா-வானி வைகுஷ்டமு காரு
விட வசநமு(லா)டி ஶிரமு
த்ரும்பு-பத்ரி விடி லோகமு காரு
திடவு ஧ருமு ஸத்யமு முரு ஭ாவுல
கலுரு ஦ிவ்ய ராப தௌராஜ விநுத ஸ்ரீ(வந்து)

Tamil

- ப. எந்து³ண்டி³ வெட³லிதிவோ ஏ(ஹு)ரோ நே தெவிய
இபுடை³ன தெலுப(வ)ய்ய
அ. அந்த³ சந்த³மு வேரை நட³த(லெ)ல்ல த்ரி-
கு³(ணா)தீதமை(யு)ந்னதே³ கானி ஸ்ரீ ராம (எ)
ச. சிடுகண்டே(ந)பராத⁴ சயமுல
தகிளிஞ்சே ஸிவ லோகமு காது³
வடு ரூபுடை³ பேளினி வஞ்சிஞ்சித்-
(ய)ஷா-வானி வைகுண்ட²மு காது³
விட வசனமு(லா)டி ஸிரமு
த்ரும்ப-பட்ட³ட³ விதி⁴ லோகமு காது³
திடவு த⁴ர்மமு ஸத்யமு ம்ருது³ பா⁴ஷலு
க³லுகு³ திட்வய ரூப த்யாக்ராஜ வினுத ஸ்ரீ(வெ)

எங்கிருந்து எழுந்தருளினாயோ! எவ்லுரோ! நான்றியேனே;
இப்போழ்தேனும் தெரிவியுமைய்யா!

அழகும், ஓயிலும் வேறாகி, நடத்தையாவும்
முக்குணத்திற்கு அப்பாற்பட்டுள்ளதன்றோ, இராமா!
எங்கிருந்து எழுந்தருளினாயோ! எவ்லுரோ! நான்றியேனே;
இப்போழ்தேனும் தெரிவியுமைய்யா!

சொடக்கினால் குற்றங்களைச்
சாட்டும் சிவலோகமன்று;
மாணாக்கனாக உருக்கொண்டு பலியினை வஞ்சித்து
அடக்குவோனின் வைகுண்டமன்று;
பொய்ச் சொற்கள் பகர்ந்து தலை
கிள்ளாப்பெற்ற விதி லோகமன்று;
திடம், அறம், மெய்மை, மென்சொற்களும்
உடைத்த தெய்வீக வடிவே! தியாகராசனால் போற்றப் பெற்றோனே!

நீயெங்கிருந்து எழுந்தருளினாயோ! எவ்வுரோ! நான்றியேனே;
இப்போழ் தேனும் தெரிவியுமையா!

முக்குணங்கள் - சாத்துவிக, இராசத, தாமத குணங்கள்
மாணாக்கன் - வாமனராக அவதரித்தது
பலி - அரியாலொடுக்கப்பட்ட ஓர் அரக்கப் பேரரசன்
விதி - பிரமன்

Kannada

ப. எந்தேஷ்வர வீதிப்பேர் ஏ(வூ)ரீரோ நீ தீலியே
ஒப்புதீன தீலுப்ப(வ)யீ
அ. அநே ஜெந்மை வேரீ நெங்க(லீ)ல் து-
ஸ(ா)தீதமீ(யீ)நேநீ கானி தீர ராம (எந்தேஷ்வர)
ச. சிடுக்ஷீ(நீ)ப்ரா஧ ஜயமுல
தீலிஜூசீ தீவ லீக்மை காடு
வஷு ரூபுதீ பலிநி வஜூஜூ-
(யீ)ஷா-வானி பூக்ஷமை காடு
விட வசனமை(ா)டி தீரமை
துமூ-பதை விடி லீக்மை காடு
திட்பு தர்தை ஸதை மூடு ஭ாஷலு
கலுங் திவை ரூப தூராஜ விநுதே நீ(வீந்தேஷ்வர)

Malayalam

ப. ஏகுள்யி வெயலிதிவோ ஏ(வு)ரோ கே தெலிய
ஹபுயையன தெலுப(வ)யூ
அ. அங் சங்மு வேரை நையத(லை)ல் திரி-
ஸ(ா)தீதமை(யூ)நை கானி ஶரீ ராம (ஏங்கு)
ப. சிடுக்ஷே(நீ)ப்ராய சயமுல
தீலிலினே ஶிவ லோகமு காங்கு
வடு ரூபுயை வலிநி வன்னியி-
(யீ)ஷா-வானி வெகுள்மை காங்கு
விட வசநமூ(லா)யி ஶிரமு
தூஷ்ப-பவை வியி லோகமு காங்கு
சிடவு யற்மமு ஸத்யமு மூடு இஷலு
கலுங் சிவு ரூப தூராஜ விஞாத நீ(வெங்கு)

Assamese

- প. এন্দুশি রেডলিতিৰো এ(বু)ৰো নে তেলিয়
 ইপুডেন তেলুপ(ৱ)য়য়
- অ. অন্দ চন্দমু বেৱে নডত(লে)ল্ল ত্ৰি-
 গু(ণা)তীতমৈ(যু)মদে কানি শ্ৰী ৰাম (এন্দু)
- চ. চিটুকণ্টে(ন)পৰাধ চয়মূল
 তগিলিঙ্গে শিৰ লোকমু কাদু
 ৱটু কপুডে বলিনি ৰঞ্জিঞ্জি-
 (য)ণচু-ৱানি বৈকুষ্ঠমু কাদু
 ৱিট বচনমু(লা)ডি শিৰমু
 ক্র $\square$ -বজ্ড বিধি লোকমু কাদু (trumpa)
 দিটুৰু ধৰ্মমু সত্যমু মন্দু ভাষলু
 কলুণ্ড দিৱ্য কপ আগৰাজ লিনুত নী(বেন্দু)

Bengali

- প. এন্দুশি বেডলিতিৰো এ(বু)ৰো নে তেলিয়
 ইপুডেন তেলুপ(ব)য়য়
- অ. অন্দ চন্দমু বেৱে নডত(লে)ল্ল ত্ৰি-
 গু(ণা)তীতমৈ(যু)মদে কানি শ্ৰী ৰাম (এন্দু)
- চ. চিটুকণ্টে(ন)পৰাধ চয়মূল
 তগিলিঙ্গে শিৰ লোকমু কাদু
 ৱটু কপুডে বলিনি ৰঞ্জিঞ্জি-
 (য)ণচু-ৱানি বৈকুষ্ঠমু কাদু
 ৱিট বচনমু(লা)ডি শিৰমু
 ক্র $\square$ -বজ্ড বিধি লোকমু কাদু (trumpa)
 দিটুৰু ধৰ্মমু সত্যমু মন্দু ভাষলু

કલુણ દિવ્ય રૂપ આગરાજ વિનુત ની(બેન્નુ)

Gujarati

- પ. અંજુદિં વેડલિટિવો એ(વૂ)રો ને તુંલિય
ઈપુરૈન તુંલુપ(વ)ાય
- અ. અંદ અંદમુ વેરૈ નડત(લે)લ્લ ત્રિ-
ગુ(ણા)તીતમૈ(ધુ)જ્ઞદે કાનિ શ્રી રામ (અંજુ)
- ચ. ચિટુકડે(ન)પરાધ અથમુલ
તળિલિઝ્યે શિવ લોકમુ કાંડુ
વટુ રૂપુરૈ બલિનિ વાંચિયાંચિ-
(ધ)ણાચુ-વાનિ વૈકુણ્ઠમુ કાંડુ
વિટ વથનમુ(લા)દિ શિરમુ
ત્રુમ્પ-બડ્ડ વિધિ લોકમુ કાંડુ
દિટવુ ધર્મમુ સત્યમુ મૃદુ ભાષલુ
કલુગુ દિવ્ય રૂપ ત્યાગરાજ વિનુત ની(વેંજુ)

Oriya

- પ. એન્દૂષિ ષેઢલિચિષો એણ્ણોરો ને તેલિય
ઇપૂટેન તેલૂપ(ખ)યા
- અ. અન ચન્મુ ષેરે નઢેઢ(લે)લ્લ ત્રુ-
ગુ(ણા)દીદોયોન્નદે કાનિ શ્રી રામ (એન્ડૂ)
- ચ. ચિટુકણે(ન)પરાધ ચયમૂલ
તળિષે શિષે લોકમુ કાદુ
અટુ રૂપુટે બલિનિ ષેષિષે-
(ય)ણારૂ-ખાનિ ષેકુણ્ઠમુ કાદુ
ષિટ ષેચનમૂ(લા)દિ શિરમુ
ત્રુમ્પ-બઢ્ડ ષિધિ લોકમુ કાદુ
દિટણુ ધર્મમુ સત્યમુ મૃદુ ભાષલુ
કલુગુ દિવ્ય રૂપ ત્યાગરાજ ષિનુદ ની(ષેન્ડૂ)

Punjabi

- ਪ. ਏਨਦੁਲਿਡ ਵੇਡਲਿਤਿਵੋ ਏ(ਹੂ)ਰੋ ਨੇ ਤੇਲਿਜ
ਇਪੁਡੈਨ ਤੇਲੁਪ(ਵ)ਯਨ
- ਅ. ਅਨਦ ਚਨਦਮੁ ਵੇਰੈ ਨਡਤ(ਲੇ)ਲਲ ਤ੍ਰੀ-
ਗੁ(ਲਾ)ਤੀਤਮੈ(ਯੁ)ਨਨਦੇ ਕਾਨਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ (ਏਨਦੁ)
- ਚ. ਚਿਟੁਕਲਟੇ(ਨ)ਪਰਾਧ ਚਯਮੁਲ
ਤਗਿਲਿਵਚੇ ਸ਼ਿਵ ਲੋਕਮੁ ਕਾਦੁ
ਵਟੁ ਰੂਪੁਡੈ ਬਲਿਨਿ ਵਵਿਚਵਿਚ-
(ਯ)ਲਚੁ-ਵਾਨਿ ਵੈਕੁਣਥਮੁ ਕਾਦੁ
ਵਿਟ ਵਚਨਮੁ(ਲਾ)ਡਿ ਸ਼ਿਰਮੁ
ਤੁਮਪ-ਬੱਡ ਵਿਧਿ ਲੋਕਮੁ ਕਾਦੁ
ਦਿਟਵੁ ਧਰਮਮੁ ਸਤਜਮੁ ਮ੍ਰਿਦੁ ਭਾਸ਼ਲੁ
ਕਲੁਗੁ ਦਿਵਜ ਰੂਪ ਤਜਾਗਰਾਜ ਵਿਨੁਤ ਨੀ(ਵੇਨਦੁ)